

Головно > Аналітика > Статті

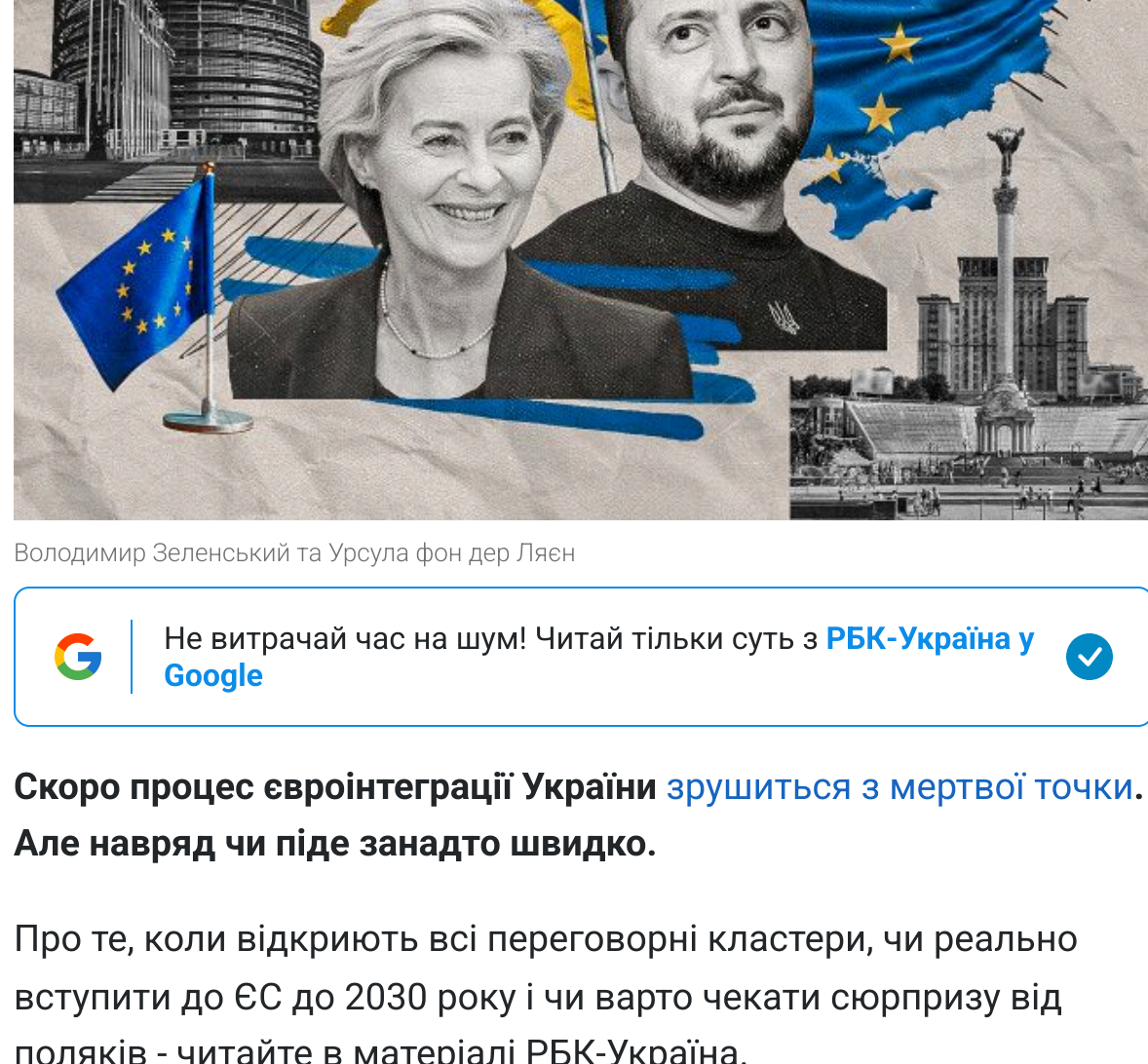
Ресурси

Мета – 2030. Як Україна вступатиме до ЄС і хто може затягнути цей процес

10:00 08.06.2023 Пн

11 хв

Україна скоро відкриє з Євросоюзом перший переговорний кластер. Що це означає і чого чекати далі?

Володимир Зеленський та Урсула фон дер Ляєн

Не виграчай час на шум! Читай тільки сутя з РБК-Україна у Google

Скоро процес євроінтеграції України зрушиться з мертвої точки. Але напевд чи підє занадто швидко.

Про те, коли відкриють всі переговорні кластери, чи реально вступити до ЄС до 2030 року і чи варто чекати скорриржувід поляків - читайте в матеріалі РБК-Україна.

>

Головне:

- Процес триває:** 15 червня Україна після тривалої паузи відкриє перший переговорний кластер "Основи", який передбачає реформи у сфері верховенства права і вважається найважливішим у процесі вступу до ЄС.
- Зміна позиції Угорщини:** Прем'єр Петер Мадяр погодився підтримати відкриття переговорів тільки після консультацій і обіцянки України зайнятися захистом нацменшин.
- Польське питання:** Вспереч побоюванням і резонансу навколо історичних питань, Польща не блокуватиме відкриття переговорних кластерів.
- Терміни вступу:** Оптимістичним терміном приднання України до ЄС залишається 2030 рік, але подальший прогрес залежатиме від швидкості ухвалення реформ Верховною радою та урядом для закриття всіх шести кластерів.

Через тиждень, 15 червня, Україна нарешті досягне формального прогресу на шляху до Євросоюзу, після приблизно дворічної паузи.

Як очікується, буде відкрито перший із шести так званих переговорних кластерів - сфер законодавства, в яких Україна буде зобов'язана провести реформи для вступу в ЄС.

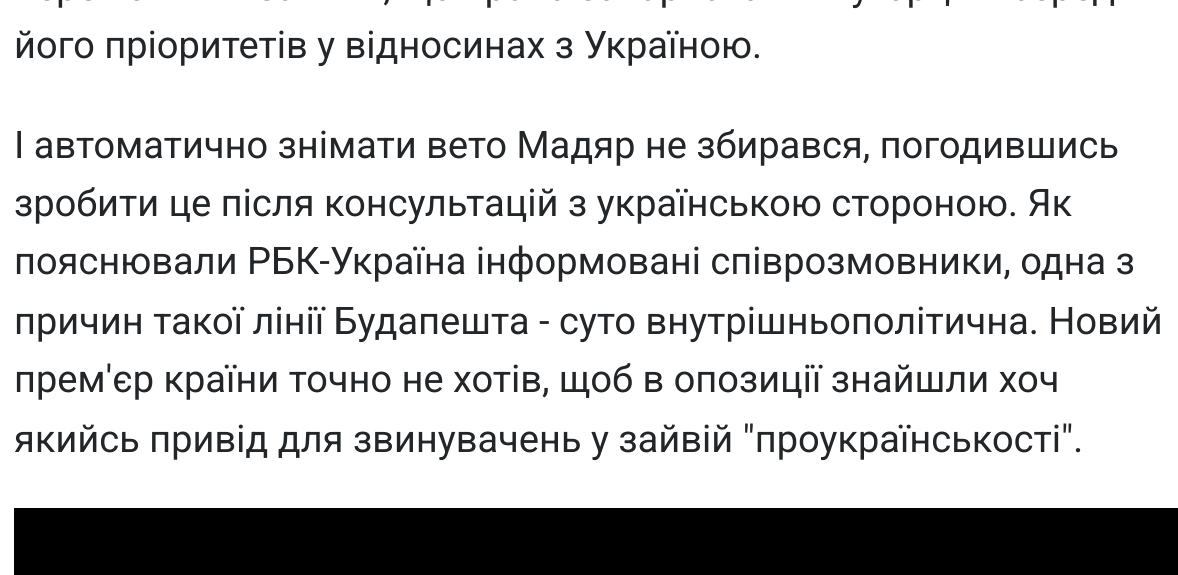
І хоча голова, обридла всім проблема у вигляді угорського вето від Віктора Орбана, нарешті усунута, не варто очікувати, що тепер Україна помчить до Євросоюзу на всіх парах і без найменших перешкод.

Євроінтеграція після Орбана

Впевнена перемога Петера Мадяра на виборах створила у багатьох українців надмірно завищені очікування - мовляв, щойно Орбан впаде, всі вето автоматично буде знято, зокрема ті, що стосуються і євроінтеграції.

Але Мадяр дуже швидко дав зрозуміти, що він точно не є "проукраїнським", максимум - "проєвропейським" і вже точно - "проугорським". Відтак, буквально наступного дня після перемоги він заявив, що права закарпатських угорців - серед його пріоритетів у відносинах з Україною.

І автоматично зняти вето Мадяр не збирався, погодившись зробити це після консультацій з українською стороною. Як пояснили РБК-Україна інформовані співрозмовники, одна з причин такої лійки Будапешта - суго внутрішньополітична. Новий прем'єр країни точно не хотів, щоб в опозиції знайшли хоч якийсь привід для звинувачень у зайвій "проукраїнськості".

Петер Мадяр з Урсулою фон дер Ляєн (фото: Getty Images)

Утім, у позиціях Орбана і Мадяра є фундаментальна відмінність. Для колишнього прем'єра тема закарпатських угорців була лише політичним інструментом, і по-справжньому вирішувати їхні проблеми (реальні чи надумані) він не хотів. Тоді як Мадяр справді зацікавлений у конструктивному діалозі, як і в Києвом, так і з Брюсселем.

Читайте також: 2027 рік під загрозю. Що заважає вступу України до ЄС і чого чекає Брюссель

І для нього було вкрай важливо обернути цю історію як свою перемогу. Україна пішла назустріч, давши новому прем'єру підстави заявляти, що Орбан, мовляв, роками не міг вирішити проблеми з Україною, а новий уряд зробив це за лічені тижні.

"Якщо це (взяття Україною зобов'язань щодо нацменшин, - ред.) відбудеться - угорський уряд підтримає відкриття першого раунду переговорів про вступ України", - заявив Мадяр.

Україні при цьому було не так складно піти назустріч. Адже, по суті, всі обіцянки, які було дано Мадяру, Київ і так має виконати в осмненню майбутньому, на шляху до ЄС, у рамках захисту прав національних меншин за європейськими правилами.

Коли відкриють кластери

Україна, особливо на хвилі зміни влади в Угорщині, активно просувала відкриття кластерів якомога швидше, навіть у травні. На заваді стала європейська бюрократія (ухвалення будь-якого рішення по суті в ЄС вимагає величезної кількості дрібних технічних кроків), а також до кінця не вирішені проблеми з Угорщиною. Але не тільки.

Уже в травні в західних ЗМІ з'явилася інформація, підтвержена також співрозмовниками РБК-Україна в дипломатичних колах, що і в інших країнах виникли деякі зауваження до переговорного процесу.

Рч утім, що тривалий час у Європі всі розуміли, що подальший процес щодо України все одно намертво заблокований Орбаном - отже, могли не так уважно вивчати окремі бенчмарки (критерії виконання Україною реформ). Але коли проблема Орбана відпала, в окремих країнах начебто виникли додаткові побажання.

Зокрема, серед таких співрозмовників РБК-Україна називали Польщу і Францію. Для Польщі особливо важливим є питання сільського господарства - там відкрито побоюючись, що вступ до ЄС України з її потужною аграрною завадсть по польському фермерству сильному удару.

Крім того, правоконсервативний польський виборець проживає саме в аграрних регіонах. А якраз ця частина польського суспільства та орієнтованого на неї політикуму особливо чутлива до спірних історичних питань з Україною.

І якраз у розпал підготовки до відкриття перших переговорних кластерів трапилася резонансна історія з найменуванням одного з підрозділів ЗСУ на честь героїв УПА. З польської сторони це викликало неадекватний за масштабом резонанс.

Причому певним сюрпризом стало те, що цю тему почали активно коментувати не лише праві та ультраправі опозиціонери, а й набагато поміркованіша польська влада.

Ця одазу породило побоювання, що Польща може заветувати або принаймні затягнути відкриття переговорних кластерів з Україною.

Таймінг європейської інтеграції України (інфографіка: РБК-Україна)

Але різні співрозмовники РБК-Україна, як у команді влади, так і в дипломатичних колах підтвердили: принаймні зараз **"проблема Бандерів" не стане перешкодою для відкриття кластерів**, Польща нічого блокувати не буде.

У підсумку, подальший план дій виглядає так. 15 червня буде відкрито перший переговорний кластер - "Основи". Його завдання відкривають першим і закривають останнім.

Україна при цьому готова до того, щоб відкрити переговори і за всіма іншими п'ятьма кластерами.

Варто нагадати, що слово "переговори" в даному випадку досить умовне. Удється не про переговори двох рівнозначних сторін, України та ЄС, а про те, як саме Україна виконуватиме те, що Євросоюз від неї вимагає. Простір для маневру, звісно, є, але відкрити якусь із важливих сфер Євросоюзу Київ апріорі не може - адже це Україна хоче приєднатися до ЄС, а не навпаки.

Позиція Європейської комісії на чолі з Урсулою фон дер Ляєн полягає в тому, що Україна і ЄС технічно готова до відкриття всіх переговорних кластерів, причому давно. Але рішення тут ухвалює не Єврокомісія, а держава-член ЄС, завжди - одноголосно.

"Питання в тому, чи будемо ми рухатися з відкриттям кластерів послідовно або паралельно. Усі рішення ухвалюватимуть держави-члени Європейського Союзу. І ми з ними працюємо", - сказав журналістам днями віце-прем'єр з європейської та євроатлантичної інтеграції Тарас Качка.

За інформацією РБК-Україна, оптимістичний варіант - усі шість кластерів буде відкрито до кінця липня. Песимістичний - цей процес закінчиться приблизно восени.

"У вас дуже багато говорять про відкриття кластерів. Але справа не в тому, щоб їх відкрити, а в тому, щоб потім закрити", - пояснивав РБК-Україна один з європейських дипломатів. А для закриття кластерів Україні треба буде виконати незліченну кількість критеріїв щодо правління свого законодавства у відповідність до правил ЄС.

З практичної точки зору після відкриття кластерів фактично **весь тягар відповідальності за подальший прогрес перекладатиметься на Україну**. Тільки від Верховної ради, уряду та інших органів залежатиме швидкість реформ. Відтак - і виконання критеріїв на шляху до ЄС.

А з цим останнім часом спостерігаються серйозні проблеми, насамперед, на рівні Верховної ради.

Читайте також: Рада гритьця по швах. Чому "Слуга народу" не готовує за закони влади

"Напевно, в Україні так уважно не стежать за тим, як працює ваша Рада, як у Брюсселі", - говорив РБК-Україна один з європейських дипломатів.

Найбільш важливими серед усіх кластерів є перший - "Основи", зокрема, він передбачає реформи у сфері верховенства права, які в Україні зазвичай ідуть з'яід палки.

У європейців є великі очікування, наприклад, щодо зміцнення незалежності САП і НАБУ, реформи ДБР, зміни процедури призначення генпрокурора тощо. Поки що політичної волі на це не проглядається, хоча відповідні зобов'язання Україна офіційно взяла на себе ще наприкінці минулого року. У найбільшому майбутньому це може перетворитися на серйозну проблему.

Справа за Україною

Поки що оптимістичним терміном вступу України до ЄС є 2030 рік, коли може відбутися нова хвиля розширення Євросоюзу. Причому з часу, що залишився, за підрахунокми поінформованих співрозмовників РБК-Україна, 2-2,5 роки може піти на ратифікацію договору про вступ України у всіх 27 державах-членах ЄС. Отже, за 2027-2028 роки треба встигнути провести переговори (відкрити і, головне, закрити кластери), а також написати власне текст договору про вступ України.

Звісно, на таймінг можуть вплинути багато подій, наприклад, мирні переговори.

З одного боку, якщо війна закінчиться, це зніме побоювання низки європейських країн щодо прийому до їхнього "клубу" країни, що воює. А також може надати великого політичного імпульсу бюрократичним процесам, особливо якщо членство України в ЄС так чи інакше фігуруватиме в мирній угоді.

З іншого боку, **особливості євроінтеграції в тому, що її не можна "швидко вирішити"**. Умовно кажучи, навіть якщо Зеленський, Трамп, Путін, Мерц, Макрон і фон дер Ляєн зберуться і домовляться, що Україна і фон дер Ляєн, - цей процес не завершиться доти, доки інституційно-процедурно не завершать Мальта, Кіпр і Португалія. При цьому керівництво кожної з країн насамперед озирається на власний електорат, а не на рішення "великих держав".

Крім того, найбільшми роками, з великою ймовірністю, зміниться влада в багатьох європейських країнах, зокрема й ключових, на ринку Франції. І десь при складі можуть опинитися кішталі правополітиці, апріорі ворожі українці до України.

Читайте також: Життя після Орбана: хто буде новим агентом Путіна в Євросоюзі

Тому паралельно виникають різні креативні ідеї і про те, як цей процес поворочити, і про те, що можна запропонувати Україні замість повноцінного членства, якщо вже шлях до нього такий складний.

На початку року на слуху була ідея про так зване "зворотне розширення", коли ЄС дозволяв би Україні вступити авансом, в обмін на залізну обіцянку в стилі терміни "движковати" реформи.

Ідею підтримувала сама Урсула фон дер Ляєн. Але нашохикувала на самоті багатоох держав. Усе це раз показує: які б рішення не ухвалювала європейська бюрократія, останнє слово завжди за країнами Євросоюзу, у яких є свої мотиви.

Виступ Володимира Зеленського в Європарламенті (фото: Getty Images)

У підсумку, ідея "не злетіла", щодо України й надалі буде застосовуватися merit-based approach, тобто, підхід заснований на досягненнях країни на шляху реформ. РБК-Україна чуло від дипломатів різних європейських країн: при всьому визнанні українського членства, складних умов, в яких перебуває країна, геополітичних міркувань - вони не можуть замінити реформ. І не замінять.

Виникають і ідеї іншого стибу, на кшталт листа канцлера Мерца про "асоційоване членство", яке Україна має отримати як проміжний статус до членства повноправного. Але ініціатива Мерца була позбавлена реального наповнення, по суті, Україні пропонували статус без реальних вигод, що в перспективі могло б навіть ускладнити повноправний вступ до Євросоюзу. Тому в Києві її вважали відкритою, повного розуміння вона не зайшла і всередині Євросоюзу.

Тому, якщо Україною успішно подолає етап відкриття кластерів у найбільшому майбутньому, попередню почнеється етап догові та рутинної законодавчої роботи. При цьому **доведеться долати скепсис деяких "старожилів" Євросоюзу**, які й так вважають, що Україна рухається в ЄС занадто швидко. А найкращий спосіб зробити це, як сказав РБК-Україна один з об'єднаних топ-чиновників, - це активні реформи.

Питання-відповіді (FAQ):

- Коли почнеється реальний прогрес у переговорах з ЄС?

Формальний крок буде зроблено 15 червня - після дворічної паузи Україна відкриє перший переговорний кластер під назвою "Основи". Оптимістичний сценарій передбачає, що переговори за всіма іншими п'ятьма кластерами закінчаться до кінця липня, песимістичний - процес затягнеться до осені.

- Чи правда, що Угорщина більше не блокуватиме Україну?

Вето Віктора Орбана знято, але новий прем'єр Петер Мадяр не планує автоматично схвалювати всі кроки Києва. Для Будапешта принциповим залишається питання прав закарпатських угорців. Мадяр погодився підтримати відкриття першого кластера тільки після того, як Україна пішла назустріч і взяла на себе зобов'язання щодо захисту прав нацменшин за європейськими правилами.

- Чи може Польща зрівати процес через історичні суперечки?

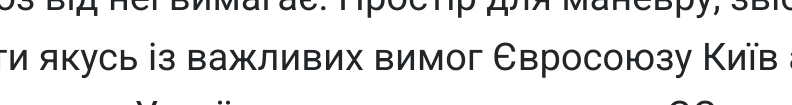
Незважаючи на гучний резонанс у Польщі навколо переіменування підрозділу ЗСУ на честь героїв УПА, співрозмовники в дипломатичних колах підтверджують: на цьому етапі Варшава не стане блокувати відкриття кластерів. Проте у Польщі залишаються дивогострокові економічні претензії до Києва, зокрема через побоювання за свій аграрний сектор.

- Які реальні терміни вступу України до Євросоюзу?

Оптимістичним орієнтиром залишається 2030 рік. Близько 2-2,5 років займе лише процедура ратифікації угоди у всіх 27 країн-членів ЄС. Відповідно, завершити всі переговори (відкрити і повністю закрити всі шість кластерів), а також скласти сам текст договору України необхідно до кінця 2028 року.

Не пропустіть головне! Підпишіться на наші новинники в Google!

Або читайте нас там, де вам зручніше!

Більше по темі:

Вступ в ЄС

Ресурси

НОВИНИ	БІЗНЕС	ЖИТТЯ	LIFESTYLE
Новини України	Економіка	Гроші	Психологія
Віля в Україні	Фінанси	Зміни	Ізод
Економіка	Авто	Освіта	Підороки
Світ	Тех	Суспільство	Здоров'я життя
Надзвичайні події	Екстремізм	РОЗВАГИ	
	Біла економіка	Шоу-бізнес	
ПОЛІТИКА	АНАЛІТИКА	Горда	
	Інтерв'ю	Гороскопи	
	Статті	Світла	
	Точка зору	Цікаве	
		Спорт	

